

Európai akadálymentesítési irányelv Eszköztár az átültetéshez

Európai Fogyatékosügyi Fórum

info@edf-feph.org | +32 2 329 00 59

Mundo Madou, Avenue des Arts 7–8, 1210 Brüsszel, Belgium

2020. szeptember

Ehhez a kiadványhoz az Európai Unió pénzügyi támogatással járult hozzá.
A jelen kiadványban szereplő információk nem feltétlenül tükrözik az
Európai Bizottság hivatalos álláspontját.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	1
Az Európai Fogyatékosügyi Fórum (EFF) bemutatása	2
A jelen eszköztár bemutatása	2
1. rész - Eligazítás és főbb információk.....	3
1. Főbb dokumentumok.....	4
2. Ütemterv az átültetéstől a végrehajtásig.....	4
3. „Minimum harmonizációt megvalósító Irányelv”	5
4. Főbb fogalmak	6
5. A nemzeti szintre történő átültetés főbb szereplői	12
Tagállamok (EU-s országok).....	12
Piacfelügyeleti hatóságok	14
A fogyatékossgal élő személyek szervezetei és más civil szervezetek	14
Gazdasági szereplők	15
Az Európai Bizottság.....	16
Munkacsoport	17
2. rész - A hatékonyabb átültetés érdekében végzett munka	17
1. Hatály	17
2. Akadálymentesítési követelmények.....	20
3. A termékekkel kereskedő gazdasági szereplők kötelezettségei	22
4. A szolgáltatók kötelezettségei	23
5. A 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkezett segélyhívások megválaszolásával kapcsolatos kötelezettségek.....	24
6. Alapvető módosulás és aránytalan teher.....	26
7. A termékek piacfelügyelete és az uniós védintézkedési eljárás.....	27
8. A szolgáltatások megfelelősége	28
9. Más uniós jogi aktusok akadálymentesítési követelményei	29
10. Érvényesítés	30
11. Szankciók.....	31
12. Átültetés és átmeneti intézkedések	32
13. Jelentés és felülvizsgálat.....	32
14. Mellékletek:	33
15. Más területek, ahol érdemes lehet javaslatokat tenniük.....	35

Záró megjegyzések.....	36
Referenciadokumentumok	36
A. Jogi dokumentumok	36
B. Szabványok és iránymutatások.....	37
C. Hasznos kapcsolattartó felek.....	38
Köszönetnyilvánítás	39
Az EFF titkárságának kapcsolattartói:	39

Az Európai Fogytékosügyi Fórum (EFF) bemutatása

Az Európai Fogytékosügyi Fórum (EFF) egy ernyőszervezet, amely több mint 100 millió, az EU-ban élő fogytékosással élő személy érdekeit védi. Ez egy egyedülálló platform, amelyet fogytékosással élő személyek és családjaik működtetnek, és amely a fogytékosással élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek (UN CRDP) az EU-ban történő végrehajtását előmozdító erős, egységes hangot képvisel.

A jelen eszköztár bemutatása

Ezzel az eszköztárral az a célunk, hogy eszközöket és javaslatokat biztosítsunk a fogytékosásokkal kapcsolatos érdekképviseleti munkát végzők részére az erős nemzeti jogi szabályozás kialakításának és az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag (a továbbiakban: „Írányelv”) megfelelő végrehajtásának előmozdításához. Annak érdekében, hogy a lehető legeredményesebben használhassa ezt a dokumentumot, javasoljuk, hogy azt az [Írányelvről szóló, 2019 júniusában közzétett első elemzésünkkel](#) együtt olvassa el.

Az eszköztár [1. részében](#) röviden bemutatjuk az Írányelvet, valamint a kapcsolódó főbb dokumentumokat és definíciókat, ütemtervet adunk az átültetéshez és végrehajtáshoz, és felsoroljuk a folyamat főbb szereplőit. Ki fogjuk fejteni azt is, hogy ez az Írányelv egy „minimum harmonizációt megvalósító iránylev”, valamint azt, hogy mit jelent ez a gyakorlatban.

A [2. részben](#) megkíséreljük bemutatni, hogy mikre terjed ki az Írányelv. Ki fogjuk fejteni az Írányelvnek az átültetési szakasz során figyelembe veendő legfontosabb rendelkezéseit. Ezután javaslatot teszünk arra, hogy ezek adott esetben hogyan fejleszthetők tovább a nemzeti szinten. Be fogjuk mutatni az Írányelvnek az érvényesítéssel, nyomon követéssel és jelentéstétellel kapcsolatos fontosabb

aspektusait, valamint az Európai Bizottság arra vonatkozó felmérését is, hogy a tagállamok hogyan hajtják végre az Irányelvet az elkövetkező években.

Ahol az Irányelv valamely rendelkezésére hivatkozunk, ott zárójelben szerepelni fog az érintett cikk száma is, hogy Ön könnyebben megtalálja az érintett részt az akadálymentesítésről szóló irányelv szövegében.¹ Így például ha az Irányelv „hatályáról” teszünk említést, akkor a következő hivatkozás fog szerepelni: (2. cikk).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ A fenti címet minden olyan elem alatt megtalálja, ahol arra vonatkozóan teszünk javaslatot, hogy miként mozdíthatják elő az erős nemzeti jogszabályozást.
- ❖ A javaslat vonatkozhat arra, hogy kivel vegyék fel a kapcsolatot, vagy hogy miként derítsék ki, kivel kell felvenniük a kapcsolatot.
- ❖ Emellett vonatkozhat olyan konkrét kérdésekre is, amelyekkel foglalkozni kell az illetékes szervekkel történő kapcsolatfelvétel során.

1. rész - Eligazítás és főbb információk

Az európai akadálymentesítési irányelv² (EAI) egy uniós jogszabály, amely új, EU-szerte megvalósítandó akadálymentesítési minimumkövetelményeket határoz meg a termékek és szolgáltatások egy meghatározott körére vonatkozóan.³ Célja, hogy megerősítse a fogyatékossgal élő személyeknek az EU belső piacán rendelkezésre álló árukhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáféréshez való jogát. Ez a jogszabály egy [irányelv](#), ami azt jelenti, hogy kötelezően megvalósítandó akadálymentesítési célkitűzéseket határoz meg, de az Európai Unió tagállamai (a továbbiakban: „tagállamok”) maguk dönthetnek arról, hogyan valósítják meg ezeket. Az Irányelvet 2019-ben fogadták el, és akkori változatában több hiányossága is volt, így pl. nem foglalkozott megfelelő módon a közlekedés és az épített környezet akadálymentesítésével. Ennek ellenére – ahogyan azt majd ebben az eszköztárban is bemutatjuk – az Irányelv kiegészíti és kibővíti az akadálymentesítésre vonatkozó uniós jogi szabályozást.⁴

¹ [Az európai akadálymentesítési irányelv szövegére irányító linket az 1.1. részben találja.](#)

² Teljes elnevezés: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (EGT-vonatkozású szöveg)

³ További információt [a Bizottságnak az Irányelvvel foglalkozó weboldalán](#) talál.

⁴ Az uniós forrásokkal kapcsolatos rendeletek, a közbeszerzésre vonatkozó irányelv, a webes akadálymentesítésről szóló irányelv, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv, valamint az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex.

Az Irányelv 2019. június 27-én lépett hatályba, a tagállamoknak pedig három évük van annak a nemzeti jogba történő átültetésére, azaz az Irányelvnek megfelelő új nemzeti jogszabályok bevezetésére, és/vagy a meglévő jogszabályok módosítására. Az uniós tagállamoknak az említett nemzeti jogszabályok szövegét el kell juttatniuk az Európai Bizottsághoz.

1. Főbb dokumentumok

- **Az európai akadálymentesítési irányelv** (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről). [Az Irányelv teljes szövege az EU összes nyelvén elérhető](#). Kezdsnek elolvashatja az Irányelv [tartalmának rövid összefoglalását](#).
- **Az Egyesült Nemzetek Szervezete egyezménye a fogyatékossgal élő személyek jogairól (a továbbiakban: „Egyezmény”)**. [Az Egyezmény szövege elérhető különböző nyelveken](#) – Az Egyezményt maga az EU és az összes tagállam is ratifikálta, így kötelesek biztosítani, hogy a fogyatékossgal élő személyek egyenlő jogokkal rendelkezzenek a nyitott, illetve a nyilvánosság részére biztosított fizikai környezethez, közlekedéshez, információhoz és kommunikációhoz, valamint más létesítményekhez és szolgáltatásokhoz történő hozzáférés tekintetében. Megfelelő lépéseket kell tenniük annak biztosítására is, hogy a nyitott vagy a nyilvánosság részére biztosított más létesítmények és szolgáltatások teljeskörűen figyelembe vegyék a fogyatékossgal élő személyek felé történő akadálymentesség szempontjait is.⁵
- **A „2 (2014) sz., a 9. cikk: Az akadálymentesség” című általános észrevétel** részletesebb magyarázattal szolgál az EU és a tagállamok Egyezmény szerinti, arra való kötelezettségeire, hogy biztosítsák az akadálymentességet a fogyatékossgal élő személyek számára. [Link a 2. sz. általános észrevétel angol, francia, spanyol, arab, orosz és kínai nyelvű szövegéhez](#).

2. Ütemterv az átültetéstől a végrehajtásig

⁵ Ez azt jelenti, hogy az Irányelv nem hoz létre új követelményeket a tagállamok számára, mivel azok már eleve kötelesek végrehajtani az ENSZ-egyezményt, amely az akadálymentesítést az Egyezményben lefektetett jogok érvényesülésének előfeltételeként határozza meg.

Az Irányelv 2019. június 27-én lépett hatályba, így a határidők minden esetben valamely adott év június 28-ra esnek. A tagállamok és az egyes szolgáltatók a határidő előtt is átültethetik a rendelkezéseket.

- 2022 Határidő a tagállamok számára az Irányelvnek való megfelelést biztosító nemzeti jogszabályok, rendeletek és közigazgatási rendelkezések elfogadására és közzétételére. A tagállamok kötelesek ezeknek a rendelkezéseknek a szövegét haladéktalanul kommunikálni a Bizottság felé.
- 2025 Határidő a tagállamok számára a fenti intézkedések végrehajtására.
- 2027 Határidő a tagállamok számára a 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkező segélyhívásokra adott válaszok akadálymentességének biztosítására.
- 2030 Határidő a szolgáltatók számára arra vonatkozóan, hogy leálljanak a 2025. június 28. előtt már használatban volt nem akadálymentesített termékek használatával.
- 2030 Az Európai Bizottságnak az Irányelv alkalmazásával kapcsolatos első jelentésének benyújtása. Ezt a jelentést ezt követően ötévente ismét be kell nyújtani.
- 2045 Az utolsó határidő a szolgáltatók számára, hogy felhagyjanak a nem akadálymentesített önkiszolgáló terminálok használatával. A szolgáltatók a 2025. június 28. előtt már használatban volt önkiszolgáló terminálokat azok gazdasági életciklusának végéig, de legfeljebb a terminálok használatának megkezdésétől számított 20 évig tovább használhatják.

3. „Minimum harmonizációt megvalósító Irányelv”

Az Irányelv csak a **kötelezően teljesítendő abszolút minimális követelményeket** határozza meg, és nem részletezi a teljesítésük módját. A tagállamok elfogadhatnak olyan nemzeti jogszabályokat, amelyek az uniós jogszabály szövegénél szigorúbb feltételeket írnak elő, de olyanokat nem, amelyek ellentmondának az Irányelvnek, illetve annál enyhébb feltételeket szabnának meg. Emellett az Irányelvben foglalt fakultatív (pl. az épített környezetre vonatkozó) akadálymentesítési követelményeket a nemzeti jogi szabályozásban kötelezővé is tehetik.

Hasonlóképpen, az Irányelv tárgyi hatályát is kiterjeszthetik más termékekre (pl. okos háztartási berendezésekre), és alkalmazhatják rájuk az Irányelv szerinti akadálymentesítési követelményeket.

Az országoknak a végrehajtás határidejét tekintve is van bizonyos szabadságuk, és egyes esetekben az Irányelvben javasoltaknál korábbi időpontban is meghatározhatják azokat. Így például az Irányelv értelmében a tagállamok megengedhetik, hogy a szolgáltatók a 2025. június 28. előtt már használatban volt önkiszolgáló terminálokat azok gazdasági életciklusának végéig⁶, de legfeljebb a terminálok használatának megkezdésétől számított 20 évig tovább használják (32. cikk, (2) bekezdés). Ez azt jelenti, hogy az országok ezt a határidőt le is rövidíthetik.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Állapodjanak meg egy közös stratégiában más, fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetekkel és szociális partnerekkel arra vonatkozóan, hogy hogyan kívánják elérni, hogy az országuk túlteljesítse az Irányelvben meghatározott minimumkövetelményeket. Javasolhatják például, hogy a fakultatív (pl. az épített környezetre vonatkozó) akadálymentesítési követelményeket kötelezővé tegyék, vagy javaslatot tehetnek olyan új, az Irányelvben nem említett termékekre és szolgáltatásokra, amelyek esetében szintén hasznosak lennének az Irányelv által javasolt akadálymentesítési követelmények (ilyenek lehetnek pl. az okos háztartási készülékek vagy a turisztikai szolgáltatások). A 2. részben további útmutatást is adunk ehhez.
- ❖ Ahol ez megvalósítható, szorgalmazzák a végrehajtási határidők lerövidítését, különösen azon szempontok vonatkozásában, amelyeket kritikus fontosságúnak tekintenek (pl. a 112-es egységes európai segélyhívó számra leadott jelzésekre a segélyszolgálati állomások által történő válaszadás akadálymentesítése), vagy amelyek észszerűtlenül hosszúak (mint pl. a már meglévő önkiszolgáló terminálok esetében).

4. Főbb fogalmak

Ez a rész az Irányelv értelmezéséhez és az annak átültetésével kapcsolatos, a tagállamon belüli tárgyalásokban való részvételhez szükséges főbb jogi és technikai terminológiát magyarázza el.⁷ Ebben az eszköztárban csak azokat a fogalmakat

⁶ Az a várható idő, ameddig a termék hasznos marad a tulajdonos számára.

⁷ Az Irányelvben használt összes definíció teljes listáját az Irányelv 3. cikke (I. fejezet) tartalmazza.

fogjuk használni, amelyek fontosak lehetnek a fogyatékossgal élő személyek számára az Irányelv átültetésére irányuló tagállami tárgyalások során. Emellett olyan fogalmakat is megmagyarázunk, amelyeket az Irányelv nem definiál, de használ, és/vagy amelyek háttérismeretként szükségesek. Ez utóbbiakat (*)-al fogjuk jelölni. A definíciók nem ábécésorrendben szerepelnek, hanem az egymás viszonyában való relevanciájuk szerint csoportosítottuk őket.

A termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos fogalmak

Termék: egy gyártási folyamat révén előállított olyan anyag, készítmény vagy áru, amely nem tartozik az alábbi kategóriák egyikébe sem: élelmiszer, takarmány, élő növény vagy állat, emberi eredetű termék vagy a közvetlenül a növények vagy állatok jövőbeli reprodukciójához kapcsolódó növényi vagy állati eredetű termék.

Szolgáltatás*: bármely, rendszerint díjazás ellenében nyújtott önálló gazdasági tevékenység.⁸

Támogató-segítő technológia: olyan áru, berendezés, szolgáltatás vagy termékrendszer, a szoftvert is beleértve, amelynek rendeltetése a fogyatékossgal élő személyek funkcionális képességeinek fokozása, fenntartása, helyettesítése vagy javítása. Ezek a technológiák fontos szerepet játszanak a fogyatékossgal élő személyek társadalomban való önállóságának és teljes körű részvételének lehetővé tételében.

Audiovizuális médiaszolgáltatás*: olyan szolgáltatás, amelynek elsődleges célja, hogy egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősségének körébe tartozó műsorszámokat elektronikus hírközlő hálózatokon keresztül a közönséghez eljuttassa. Ez a szolgáltatás lehet televíziós műsorszórás vagy lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás (pl. Netflix, HBO, Amazon Prime stb.); audiovizuális médiaszolgáltatásnak minősül az audiovizuális kereskedelmi közlemény (pl. tévéreklám) is.⁹

Audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító szolgáltatások: az elektronikus hírközlési hálózatok által közvetített olyan szolgáltatások, amelyek rendeltetése audiovizuális médiaszolgáltatások azonosítása, kiválasztása, megtekintése és az azokra vonatkozó információk szerzése, valamint bármely olyan biztosított jellemző – például feliratok a szöveg és a

⁸ [Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve \(2006. december 12.\) a belső piaci szolgáltatásokról](#) 4. cikk, 1. pont

⁹ A [2018/1808/EU irányelv](#) 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja

nagyothalló személyek számára, hangos leírás, hangos feliratozás és jelnyelvi tolmácsolás –, amely olyan intézkedések végrehajtásából ered, amelyek célja, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 7. cikkében említetteknek megfelelően a szolgáltatásokat akadálymentessé tegyék.¹⁰ Ez magában foglalja az elektronikus műsorújságokat,¹¹ tévéhez való beltéri vevőegységeket, a tévécsatornák és lekérhető videószoftalkáló platformok weboldalait és mobilalkalmazásait, és az audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés bármely más módját is.

Elektronikus hírközlési szolgáltatás*: általában díjazás ellenében, elektronikus hírközlő hálózatok révén nyújtott szolgáltatás, mint pl. az internet-hozzáférési szolgáltatás vagy a személyközi hírközlési szolgáltatások (pl. hagyományos telefonhívások, videóhívások, két személy közötti SMS-ek, de az e-mail- és üzenetküldő szolgáltatások, illetve csoportos chat szolgáltatások összes többi típusa is ide tartozik).¹²

Valós idejű szöveg: olyan szöveg, amely a gépeléssel vagy létrehozással azonnal átvitelre kerül. A címzett azonnal, várakozás nélkül elolvashatja az üzenetet, miközben beírják.¹³

Teljes körű beszélgetési szolgáltatás*: multimédiás, valós idejű beszélgetést biztosító szolgáltatás, amely egyidejű mozgókép-átvitelt, valamint valós idejű szövegátvitelt és hangátvitelt tesz lehetővé távközlési eszközök segítségével. A teljes körű beszélgetési szolgáltatás lehetővé teszi két vagy több helyszínen tartózkodó személyeknek, hogy: (a) lássák egymást, (b) hallják egymást, és (c) szöveges interakciót folytassanak egymással (valós idejű szövegátvitellel), vagy e három mód bármilyen kombinációját használva kommunikáljanak egymással valós időben.¹⁴

Vasúti személyszállítási szolgáltatás*: a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló 1371/2007/EK rendelet hatálya alá tartozó vasúti személyszállítási szolgáltatások.¹⁵ Nem tartoznak az Irányelv hatálya

¹⁰ Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv (AMSZI) uniós szintű keretrendszert hoz létre az audiovizuális médiára vonatkozó nemzeti jogi szabályozások koordinálására mind a hagyományos tévés műsorszórás, mind a lekérhető szolgáltatások (pl. Netflix, Amazon Video, Now TV) tekintetében. Az irányelv egyik célja annak biztosítása, hogy az audiovizuális médiatartalmak akadálymentesítetté váljanak a fogyatékkal élő személyek számára. További információért olvassa el az [EFF-nek az AMSZI átültetésével kapcsolatos eszköztárát](#).

¹¹ [Elektronikus műsorújság](#)

¹² A [2018/1972/EU irányelv](#) 2. cikkének 4. pontja

¹³ A jogi definíciót a [2019/882/EU irányelv](#) 3. cikkének 14. pontjában találja.

¹⁴ A jogi definíciót a [2018/1972/EU irányelv](#) 2. cikkének 35. pontjában találja.

¹⁵ Az [1371/2007/EK rendelet](#) 2. cikkének (1) bekezdése

alá azok a vasúti társaságok, amelyek tevékenysége csak városi, elővárosi vagy regionális szolgáltatások üzemeltetésére terjed ki.

CE-jelölés*: a „CE” betűjelzés az Európai Gazdasági Térség (EGT) kibővített egységes piacán kereskedett számos terméken szerepel. Azt jelöli, hogy az EGT-ben értékesített termékek az értékelés szerint magas szintű biztonsági, egészségvédelmi, valamint környezetvédelmi követelményeknek feleltek meg. Amikor az EGT-n belül vesz egy új telefont, plüssmackót vagy tévét, megtalálhatja rajta a „CE” jelölést. A „CE” jelölés a tisztességes versenyt is támogatja azzal, hogy minden társaságot ugyanazon szabályok szerint számoltat el.

Gazdasági szereplő: a gyártó, a meghatalmazott képviselő, az importőr, a forgalmazó vagy a szolgáltató.

Mikrovállalkozás: olyan 10 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozás, amely éves árbevétele nem haladja meg a 2 millió EUR-t vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t.

Fogyatékossgal élő személyek: az Irányelv szerint minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi, vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. Az Irányelv szövegében a **fogyatékossgal élő fogyasztó** és a **fogyatékossgal élő végfelhasználó** kifejezések egymás szinonimái.

A segélyhívásokkal kapcsolatos kifejezések

Segélyszolgálati állomás*: konkrét helyszín, ahol segélyhívási célú közlések hatóság vagy valamely, a tagállam által elismert magánszervezet felelősségi körébe tartozó első fogadása történik. Az Irányelv gyakran használja az „illetékes **segélyszolgálati állomás**” kifejezést is. Ez azt a segélyszolgálati állomást jelenti, amelyet a felelős hatóságok a valamely adott területről érkező, illetve adott típusú segélyhívások fogadására hoztak létre. Így például a segélyszolgálati állomások azok a központok, amelyek a különféle vészhelyzeti hívásokat (pl. a 112-es számra érkező hívásokat) fogadják és azokra válaszolnak, majd segítséget küldenek (tűzoltóság, rendőrség vagy mentők).

Az EU jogi szabályozásával és jogharmonizációjával kapcsolatos kifejezések

A **szabványok*** önkéntes jelleggel alkalmazható technikai dokumentumok, amelyek fő célja, hogy egy közös megközelítést biztosítsanak a termékek és szolgáltatások

fejlesztésével kapcsolatosan (elektromos csatlakozók, liftek, mobiltelefon-töltők, feliratozás stb.). A szabványok elengedhetetlenek a minőség, a biztonság, a környezetbarát kialakítás, valamint a fogyatékossgal élő személyek részére való akadálymentesítés megfelelő szintjének biztosítása tekintetében.

- Az **európai szabványok*** az európai szabványügyi szervezetek (CEN, CENELEC, ETSI) által elfogadott szabványok. ([Tudjon meg többet az európai szabványügyi szervezetekről](#)). Az európai szabványokat az „EN” betűjelzéssel és egy hivatkozási számmal rövidítik.
- A **harmonizált szabvány*** olyan európai szabvány, amely az Európai Bizottság által az Európai Unió harmonizálási jogszabályainak (mint pl. az akadálymentesítési irányelv) alkalmazására vonatkozóan tett kérés alapján került elfogadásra. A harmonizált európai szabványokra az EU Hivatalos Lapja a „HEN” rövidítéssel hivatkozik. A szervezetek és társaságok követhetik a harmonizált szabványokat annak érdekében, hogy megmutassák, hogy megfelelnek az uniós jogi szabályozásnak.

A **műszaki előírások*** olyan műszaki követelményeket írnak le, amelyeket valamely adott terméknek, folyamatnak vagy szolgáltatásnak teljesítenie kell a jogi kötelezettségeknek való megfeleléshez. Az Irányelv vonatkozásában az Európai Bizottság konkrét műszaki előírásokat határozhat meg az akadálymentesítési követelményeknek való megfeleléshez, arra az esetre, ha probléma vagy késedelem merülne fel a szabvány megszövegezése során (lásd lent a végrehajtási jogi aktust).

A **felhatalmazáson alapuló jogi aktus*** egy olyan uniós eszköz, amely lehetővé teszi az Európai Bizottság számára, hogy anélkül módosítsa vagy egészítse ki az uniós jog valamely aktusát, hogy átfogó felülvizsgálatot kellene lebonyolítania az adott jogszabály tekintetében. Az akadálymentesítési irányelvvel kapcsolatosan a felhatalmazáson alapuló jogi aktusra vonatkozó példa lehet a Bizottság azon hatásköre, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az Irányelv I. mellékletében meghatározott akadálymentesítési követelmények pontosabb meghatározása céljából, ezek kívánt hatásának biztosítása érdekében. Ez különösen fontos az Irányelv – pl. az EU-szerte elérhető segélyhívásokkal vagy a segítő technológiákkal kapcsolatos – átjárhatósági követelményei tekintetében.

Végrehajtási jogi aktust* az Európai Bizottság azokon a területeken hozhat, ahol az egész Európai Unióban egységes feltételeket szükséges biztosítani a végrehajtáshoz. Az akadálymentesítési irányelv tekintetében a Bizottság

végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az Irányelv hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások vonatkozásában az akadálymentesítéssel kapcsolatos EU-szerte összehangolt megközelítés biztosítása érdekében. Így különösen a Bizottság elfogadhat olyan végrehajtási jogi aktust, amely meghatározza az akadálymentesítési követelményeknek való megfeleléshez szükséges műszaki előírásokat arra az esetre, ha a szabványügyi szervezetek által a harmonizált szabvány megszövegezésére adott megbízás késedelmet szenvedne, illetve azt elutasítanák.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Hívják fel a nemzeti jogalkotót arra, hogy bővítsen ki néhányat a jelenleg az Irányelv hatályát korlátozó definíciók közül. Így különösen a következő definíciókat:
 - A **személyszállítási szolgáltatások** definícióját ki kell bővíteni úgy, hogy az kiterjedjen a regionális, városi és elővárosi szolgáltatásokra és járművekre is (3. cikk, (31)–(36) bekezdés), mivel jelenleg csak a távolsági utazásra terjed ki. A vasúti személyszállítási szolgáltatások esetében javasolja a kormánya számára, hogy a 3. cikk (33) bekezdése szerinti definíciót a kivétel nélkül vegye át.
 - A **banki szolgáltatások** fogalmát úgy kell kibővíteni, hogy lehetővé tegye a fogyatékossgal élő személyeknek, hogy a pénzügyi szektorban dolgozzanak, és megkönnyítsék az akadálymentesítést a banki szolgáltatások terén. Az Irányelv jelenleg csak a **lakossági banki szolgáltatások** tekintetében írja elő az akadálymentesítés és az inkluzivitás követelményét. Ez a következőkre terjed ki:
 - Hitelszerződések
 - Megbízások fogadása és továbbítása egy vagy több pénzügyi eszközre vonatkozóan
 - Megbízások teljesítése az ügyfelek nevében
 - Saját számlás kereskedés
 - Befektetési tanácsadás és egyéb kiegészítő szolgáltatások
 - Pénzforgalmi szolgáltatások
 - A fizetési számlához és az elektronikus pénzhez kapcsolódó szolgáltatások.

Emlékeztessék a nemzeti jogalkotókat arra, hogy a banki szolgáltatások akadálymentesítettségének hiánya megakadályozhatja a fogyatékossgal élő személyeknek a bankszektorban történő munkavégzést, ami pedig [a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód](#)

általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000/78/EK tanácsi irányelv
megsértésének minősül.

5. A nemzeti szintre történő átültetés főbb szereplői

Az alábbiakban röviden bemutatjuk az átültetési folyamatban érintett főbb szereplőket, valamint azt, hogy e szereplők hogyan végzik a munkájukat. Ahol ez releváns, a velük szembeni érdekképviselőkhöz is adunk tanácsokat.

Tagállamok (EU-s országok)

Minden kormányzat maga felel az Irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetéséért, ami azt jelenti, hogy meg kell hozniuk az Irányelvnek történő megfeleléshez szükséges új jogszabályokat, illetve megfelelően át kell alakítaniuk a meglévő jogszabályokat; továbbá ők felelnek az EAI végrehajtásáért is. Tekintettel arra, hogy az Irányelv különböző területekre terjed ki (közbeszerzés, digitalizáció, távközlés, közlekedés stb.), nagyon valószínű, hogy az Irányelv átültetésben egynél több minisztérium érintett.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Azonosítsák az átültetésben érintett minisztériumokat, és vegyék fel velük a kapcsolatot minél előbb – már ők is készülnek erre. Ha nem tudják, hogy ki felügyeli ezt a munkát, akkor kérdezzék meg
 - a fogyatékossgal kapcsolatos kérdésekért felelős minisztert
 - a helyi CRPD kapcsolattartó pontot
 - a digitális vagy távközlési ügyekért vagy a belső piacért felelős minisztert
 - vagy minket! Az EFF Titkárságon készséggel segítünk azonosítani, hogy kik az illetékes nemzeti kapcsolattartók.
- ❖ Írjanak az illetékes minisztérium(ok)nak, és kérjenek időpontot az álláspontjuk és javaslataik előadására.
- ❖ Emlékeztessék őket a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben lefektetett kötelezettségeikre, miszerint akadálymentessé kell tenniük az árukat és szolgáltatásokat a fogyatékossgal élő személyek számára, és hangsúlyozzák, hogy az Irányelv további követelményeket nem fogalmaz meg a számukra.
- ❖ Hivatkozzanak a vonatkozó nemzeti fogyasztóvédelmi, diszkriminációellenes és esélyegyenlőségi jogszabályokra, és hívják fel a figyelmet a fogyasztói jogaikra,

valamint emeljék ki, hogy az akadálymentesítés hiánya diszkriminációt és a nemzeti diszkriminációellenes törvények megsértését eredményezi.

- ❖ Magyarazzák el, hogy az akadálymentesítési irányelv hatékony átültetésére szükség van a [közbeszerzési irányelv](#) és az uniós források¹⁶, az [audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv](#), valamint az [Európai Elektronikus Hírközlési Kódex](#) akadálymentesítési rendelkezéseinek hatékony alkalmazásához.
- ❖ Készüljenek fel rá, hogy be kell majd mutatniuk a termékek és szolgáltatások akadálymentesítésére vonatkozó ambiciózusabb rendelkezések hasznosságát a fogyatékossgal élő személyekre, valamint a szélesebb társadalomra nézve.
- ❖ Tartsanak ki a mellett, hogy a nemzeti jogszabályoknak meg kell határozniuk azokat a szükséges feltételeket – pl. a nyomon követés, panasztétel, jelentéstételi eljárások, valamint a finanszírozás akadálymentesítése –, amelyek lehetővé teszik a fogyatékossgal élő személyek szervezetei számára a piacfelügyeleti hatóságokkal történő hatékony együttműködést.
- ❖ Igyekezzenek elérni, hogy a nemzeti jogszabályok tartalmazzanak olyan világos rendelkezéseket, amelyek biztosítják a piacfelügyeleti és egyéb illetékes hatóságok politikai és pénzügyi függetlenségét, valamint olyan rendelkezéseket is, amelyek előírják a megfelelő pénzügyi és emberi erőforrások biztosítását, valamint az akadálymentesítési szakképesítést adó képzést.
- ❖ Vegyék fel a kapcsolatot az országuk parlamentjének azon tagjaival, akik érdekeltek a fogyatékossgal és akadálymentesítéssel kapcsolatos ügyekben. Lehetséges, hogy tudnak Önöknek segíteni abban, hogy nyomást gyakorolhassanak a kormányra az Irányelv hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében.
- ❖ Vegyék fel a kapcsolatot az országuk azon európai parlamenti képviselőivel, akikről úgy gondolják, hogy támogatnák az Önök ügyét. [Keressék ki az elérhetősegeiket](#).
- ❖ Vegyék fel a kapcsolatot az országuk [nemzeti esélyegyenlőségi szervével](#). Számos esélyegyenlőséggel foglalkozó szerv feladatai között szerepel a fogyatékossgal élő személyek diszkriminációval szembeni védelme, valamint

¹⁶ A közbeszerzési irányelv 42. cikke kötelezővé teszi az akadálymentesítés figyelembe vételét a közbeszerzési szerződések műszaki előírásainak megfogalmazása során. Az uniós források felhasználásakor „a programok előkészítése és végrehajtása során különösen figyelembe kell venni a fogyatékossgal élő személyek számára biztosítandó hozzáférhetőséget” (a [közös rendelkezésekről szóló rendelet](#) 7. cikke).

az egyenlőségük előmozdítása az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén. Közjogi szervként jogi útmutatást tudnak adni Önöknek, és lehetséges, hogy össze tudják kötni Önöket az illetékes kormányzati hatóságokkal.

- ❖ Vegyék fel a kapcsolatot a [nemzeti emberi jogi intézményekkel \(NEJI-k\)](#), mely közjogi szervek feladata az emberi jogok védelme és érvényesülésük előmozdítása a nemzeti szinten. Az emberi jogi kérdések teljes skálájával foglalkoznak, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogait és az emberi jogokat az üzleti életben.

Piacfelügyeleti hatóságok

A piacfelügyeleti hatóságok ([lásd a 2.7. részt](#)) sarkalatos szerepet játszanak annak biztosításában, hogy:

- az Irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások és termékek megfeleljenek az akadálymentesítési követelményeknek, amikor bevezetik őket az EU piacára;
- a gazdasági szereplők megfelelő módon igazolják azt az állításukat, hogy az Irányelv szerinti akadálymentesítési követelményeknek való megfelelés a szolgáltatásaik és termékeik alapvető átalakítását eredményezné, vagy aránytalan terhet róna rájuk ([lásd a 2.6. részt](#)).

A hatóságoknak feladataik ellátása során szorosan együtt kell működniük a fogyatékossgal élő személyek szervezeteivel.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Azonosítsák az országuk kijelölt piacfelügyeleti hatóságát, és vegyék fel vele a kapcsolatot. Az Irányelv kimondja, hogy ennek a hatóságnak együtt kell működniük Önökkel a végrehajtás során, ezért törekedjenek arra, hogy szoros kapcsolatot építsenek ki velük.

A fogyatékossgal élő személyek szervezetei és más civil szervezetek

Az Irányelv a főbb érdekelték között említi a fogyatékossgal élő személyek szervezeteit. Ezek a piacfelügyeleti hatóságok fontos partnerei a termékek piacfelügyeletében és a szolgáltatásoknak az Irányelv szerinti követelményeknek való megfelelésének ellenőrzésében. Ezek a szervezetek panaszt is tehetnek a bíróságoknál vagy az illetékes közigazgatási szervezeteknél az Irányelv szerinti kötelezettségek betartatása érdekében (29. cikk, (2) bekezdés, b) pont).

A fogyatékossgal élő személyek szervezetei részt vesznek az Irányelv szerinti akadálymentesítési követelményeknek való megfelelést célzó harmonizált szabványok és műszaki előírások kialakításában. Végül, ezek a szervezetek részt vesznek az Európai Bizottság által az Irányelv végrehajtásának előmozdítására és nyomon követésére létrehozott munkacsoportban (28. cikk), valamint a Bizottság felé történő jelentéstételben (33. cikk, (4) bekezdés).

- ❖ Vegyék fel a kapcsolatot ilyen, hasonló területen érdekelt csoportokkal – beleértve a különböző fajtájú fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezeteket és az idős emberek szervezeteit is –, és derítsék ki, hogy tudnának-e együtt dolgozni az Irányelvvvel kapcsolatosan.

A nemzeti hatóságokkal folytatott párbeszéd hatékonyabb akkor, ha egy olyan, nagyobb koalíció részeként valósul meg, amelynek tagjai a kormányzat képviselőivel való értekezés előtt megállapodnak egy közös stratégiában.

- ❖ Dolgozzanak együtt a nemzeti szintű fogyasztói szervezetekkel, mint pl. a [BEUC](#) tagszervezeteivel, és tájékoztassák őket az Irányelvről és annak részleteiről, hogy hatékonyabban építhessék be a fogyatékossgal élő fogyasztókat érintő kérdéseket saját nemzeti szintű érdekképviselési munkájukba.

Ezeknek a szervezeteknek általában már vannak kapcsolataik a piacszabályozó szervekkel és az illetékes minisztériumokkal. Ez hosszú távon segítheti az egyéb – az Irányelv hatálya alá nem tartozó területeken végzett – érdekképviselési tevékenységeket is.

- ❖ A minisztériumok, piacfelügyeleti hatóságok és gazdasági hatóságok felé végzett érdekképviselési munka során folytassanak folyamatos párbeszédet a technikai szakemberekkel és a vezető beosztású döntéshozókkal. A politikusok és a felsőbb szintű vezetőség biztosíthatják a technikai szakemberek számára a feladataik megfelelő elvégzéséhez szükséges támogatást és erőforrásokat.

Gazdasági szereplők

Az állami és magánszektorbeli gazdasági szereplőknek (beleértve bármely gyártót, azok meghatalmazott képviselőit, valamint az importőröket, forgalmazókat és szolgáltatókat) biztosítaniuk kell, hogy az általuk az EU piacán forgalomba hozott, az Irányelv hatálya alá tartozó termékek, illetve szolgáltatások megfeleljenek az Irányelv szerinti követelményeknek.

Kötelesek együttműködni a piacfelügyeleti hatóságokkal annak megvizsgálása érdekében, hogy a termékeik megsértették-e az Irányelv akadálymentesítési követelményeit. Ha bebizonyosodik a szabályok megsértése, akkor haladéktalanul korrekciós intézkedéseket kell tenniük annak érdekében, hogy a termék megfeleljen az akadálymentesítési követelményeknek, vagy pedig ki kell vonniuk a piacról (20. cikk, (1) bekezdés).

[A termékekkel kereskedő gazdasági társaságok kötelezettségeivel kapcsolatos további információért lásd a 2.3. részt, a szolgáltatók kötelezettségeiért pedig a 2.4. részt.](#)

- ❖ Emeljék ki, hogy a gyártók (7. cikk, (6) bekezdés) és az importőrök (9. cikk, (4) bekezdés) által biztosított kapcsolattartási pontoknak nem csak „könnyen érthetőnek” kell lenniük, hanem a fogyatékossgal élő személyek számára akadálymentesítetteknek is.

Az Európai Bizottság

Az Európai Bizottság jogsértési eljárást folytathat le egy adott tagállammal szemben, ha az késve vagy nem megfelelő módon ülteti át, illetve alkalmazza az Irányelvet. A Bizottság az ilyen jogsértésekről a polgárok által benyújtott panaszokból, a parlamenti kérdésekből vagy a független szakértők által folytatott nyomon követési tevékenységből értesülhet. A jogsértési eljárásokról a [weboldalunkon](#) olvashat többet.

Egyes esetekben a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat hozhat az Irányelv I. mellékletében meghatározott akadálymentesítési követelmények további részletezésére (4. cikk, (9) bekezdés). Emellett az európai szabványügyi szervezeteket is megkérheti, hogy alkossanak **harmonizált szabványokat** az I. mellékletben meghatározott termék-akadálymentesítési követelményeknek való megfeleléshez. Indokolatlan késedelem vagy a megbízásnak a szabványügyi szervezet általi visszautasítása esetén, illetve ha valamely szabvány nem felel meg az Irányelv szerinti követelményeknek, a Bizottság **végrehajtási jogi aktusokat** hozhat az akadálymentesítési követelményeknek megfelelő műszaki előírások meghatározása érdekében.

A Bizottság továbbá **felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat**¹⁷ hozhat az átjárhatóság biztosítása vagy annak érdekében, hogy részletesebben

¹⁷ [A végrehajtási jogi aktus és a felhatalmazáson alapuló jogi aktus definícióját lásd az 1.4. részben.](#)

meghatározza azokat a kritériumokat, amelyek alapján eldönthető, hogy az akadálymentesítési követelményeknek való megfelelés aránytalan terhet róhatna-e egy gazdasági szereplőre (14. cikk, (7) bekezdés).

Végezetül, a Bizottság ellenőrizni fogja az Irányelv végrehajtását, és további megfelelő – szükség esetén akár jogalkotási – intézkedésekre tehet javaslatot (33. cikk).

Munkacsoport

A Munkacsoportot az Európai Bizottság fogja létrehozni, hogy platformként szolgáljon az Irányelv hatékonyabb végrehajtását célzó együttműködéshez és a gyakorlatok megosztásához. A Munkacsoport a következőkből fog összeállni:

- a piacfelügyeleti hatóságok képviselői,
- a szolgáltatások megfelelőségének biztosításáért felelős hatóságok,
- a fogyatékossgal élő személyek szervezetei,
- egyéb érdekelt felek (28. cikk).

A Munkacsoport:

- nyomon követi az alapvető módosulásra és aránytalan teherre ([lásd a 2.6. részt](#)) vonatkozó rendelkezések (14. cikk) végrehajtását, és tanácsadást biztosít a Bizottságnak ezzel a cikkel kapcsolatosan,
- tanácsadást biztosít a Bizottságnak az Irányelv akadálymentesítési követelményeinek végrehajtásával kapcsolatosan (4. cikk).

2. rész - A hatékonyabb átültetés érdekében végzett munka

Ebben a részben megkíséreljük bemutatni, hogy mikre terjed ki az Irányelv. Ki fogjuk fejteni az Irányelvnek az átültetési szakasz során figyelembe veendő legfontosabb rendelkezéseit. Ezután javaslatot teszünk arra, hogy ezek adott esetben hogyan fejleszthetők tovább a nemzeti szinten. Be fogjuk mutatni az Irányelvnek az érvényesítéssel, nyomon követéssel és jelentéstétellel kapcsolatos fontosabb aspektusait, valamint az Európai Bizottság arra vonatkozó felülvizsgálatát is, hogy a tagállamok hogyan hajtják végre az Irányelvet az elkövetkező években.

1. Hatály

Az akadálymentesítési irányelv hatálya korlátozott (2. cikk). Elsősorban a digitális termékekre és szolgáltatásokra fókuszál, és nem terjed ki olyan területekre, mint az egészségügyi szolgáltatások, az oktatás, a közlekedés, a lakhatás vagy a háztartási termékek. Az épített környezetre vonatkozó akadálymentesítési követelmények végrehajtása az uniós országok saját belátására van bízva. Az Irányelv a következőkre terjed ki:

a 2025. június 28. után forgalomba hozott **termékek**:

- általános lakossági felhasználású számítógépes hardverrendszerek (pl. számítógépek, tabletek, laptopok) és az ezekhez a hardverrendszerekhez szánt operációs rendszerek (pl. Windows vagy MacOS)
- fizetési terminálok (pl. boltokban és éttermekben)
- az Irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtására szolgáló önkiszolgáló terminálok (bankjegykiadó automaták, jegykiadó automaták, utasfelvételi automaták, interaktív önkiszolgáló információs terminálok, kivéve a járművek, a repülőgépek, a hajók és a vasúti járművek szerves részeként beépített terminálokat)
- interaktív számítástechnikai kapacitással rendelkező, elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz használt fogyasztói végberendezések (más szóval okostelefonok, valamint hanghívásra alkalmas tabletek)
- interaktív számítástechnikai kapacitással rendelkező, audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való hozzáféréshez használt fogyasztói végberendezések (pl. tévés berendezések, úgymint okos tévék, ideértve a digitális tévészolgáltatásokat is)
- e-könyv-olvasók (pl. Amazon Kindle vagy Tolino e-könyv-olvasó)

a fogyasztók részére 2025. június 28. után nyújtott **szolgáltatások**:

- elektronikus hírközlési szolgáltatások (például telefonszolgáltatások)
- audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító szolgáltatások (például tévécsatornák weboldalai vagy alkalmazásai, úgymint a BBC iPlayer; valamint a lekérhető videószerelő platformok, úgymint a Netflix)
- a személyszállítási szolgáltatások következő elemei (a városi, az elővárosi és a regionális közlekedési szolgáltatások kivételével, amelyekkel kapcsolatban csak az 5. pont szerinti elemek alkalmazandók):
 1. honlapok

2. mobilalkalmazások
 3. elektronikus menetjegyek és elektronikus menetjegy-értékesítési szolgáltatások
 4. a személyszállítási szolgáltatásokkal kapcsolatos tájékoztatásnyújtás, a valós idejű utazási információkat is beleértve
 5. interaktív önkiszolgáló terminálok, kivéve a járművek szerves részeként beépített terminálokat
- lakossági banki szolgáltatások (pl. pénzfelvétel, átutalások, online bankolás, bankszámlanyitás)
 - e-könyvek
 - e-kereskedelem (azaz olyan weboldalak és mobilalkalmazások, amelyeken keresztül a társaságok online értékesíthetik a termékeiket és szolgáltatásaikat)

A hatállyal kapcsolatos egyéb elemek:

- A 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkezett segélyhívások megválaszolása
- Az Irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek által használt épített környezet (fakultatív)
- Az Irányelv hatálya alá tartozó termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzés ([lásd a 2.9. részt](#))
- Más/jövőbeni uniós jogszabályok, amelyek akadálymentesítési kötelezettségeket tartalmaznak ([lásd a 2.9. részt](#))

Az egyes konkrét pontokban foglalt **kivételek** tovább korlátozzák az Irányelv hatályát:

- A járművek, a repülőgépek, a hajók és a vasúti járművek szerves részeként beépített termináloknak nem kell akadálymentesítettnek lenniük.
- A honlapoknak, mobilalkalmazásoknak, valamint az elektronikus menetjegyeknek és elektronikus menetjegy-értékesítési szolgáltatásoknak (ideértve a városi, elővárosi és regionális közlekedési szolgáltatásokra vonatkozó valós idejű információkat is) nem kell akadálymentesítettnek lenniük.
- A banki szolgáltatások a lakossági szolgáltatásokra korlátozódnak, így nem terjednek ki a pénzügyi szektorban dolgozó, fogyatékossgal élő személyekre (további magyarázatért és javaslatokért lásd az [1.4. pontot](#)).

- Az országos segélyhívó számokra beérkező segélyhívások megválaszolása nem tartozik az Irányelv hatálya alá.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Igyekezzenek elérni, hogy a jogalkotók **az akadálymentesítési irányelv hatályán túlmenő szabályokat hozzanak**, és állapítsanak meg akadálymentesítési kötelezettségeket az Irányelv által le nem fedett, illetve abból szándékosan kihagyott területek tekintetében is.
 - **A nemzeti jogszabályok hatálya terjedjen ki:**
 - Minden közlekedési infrastruktúrára és szolgáltatásra, beleértve a városi, elővárosi és regionális közlekedést, valamint a személyszállító járműveket is
 - Minden banki szolgáltatásra
 - A lakhatásra
 - A háztartási termékekre, mint pl. mosógépek, mosogatógépek, hűtőszekrények stb.
 - A turisztikai szolgáltatásokra
 - Az élet egyéb olyan területeire, amelyeket fontosnak vélnek
- ❖ Amikor új termékekre vagy szolgáltatásokra tesznek javaslatot, fontos lesz azokat összekapcsolni az I. melléklet vonatkozó akadálymentesítési követelményeivel ([lásd a 2.14. részt](#)), vagy a javaslatához mellékelni a megfelelő akadálymentesítési követelményeket.
- ❖ A 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkező segélyhívásokkal kapcsolatos akadálymentesítési követelmények (I. melléklet, V. szakasz) legyenek érvényesek az országos segélyhívó számokra beérkező segélyhívásokra is.

2. Akadálymentesítési követelmények

A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a gazdasági szereplők **csak** olyan termékeket bocsássanak forgalomba, valamint **csak** olyan szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyek megfelelnek az Irányelv I. mellékletében (4. cikk) foglalt akadálymentesítési követelményeknek ([lásd a 2.14. részt](#)). Természetesen a „Hatály” c. részben kiemelt kivételek itt is alkalmazandók ([lásd a 2.1. részt](#)).

Ezenfelül a 4. cikk megjegyzi, hogy az épített környezet esetében az akadálymentesítési követelmények alkalmazása fakultatív. A tagállamok maguk dönthetnek arról, hogy ezeket kötelezővé teszik, vagy sem.

Kivételt képeznek a szolgáltatásokat nyújtó mikrovállalkozások is.¹⁸ Ez egy jelentős korlátozás, mivel az EU-ban a nem pénzügyi szolgáltatások többségét mikrovállalkozások végzik.¹⁹

Az uniós országoknak iránymutatásokat és eszközöket kell kidolgozniuk a mikrovállalkozások számára az Irányelvnek való megfeleléshez, és ebbe bele kell vonniuk az összes érintett felet, ideértve a fogyatékossgal élő személyek szervezeteit is (4. cikk, (6) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Hívják fel a nemzeti jogalkotókat, hogy tegyék kötelezővé az épített környezetre vonatkozó akadálymentesítési követelmények alkalmazását. Egy akadálymentesített bankjegykiadó automata sok fogyatékossgal élő személy számára használhatatlan marad, ha az akadálymentesítés hiánya miatt magába a bankba nem tudnak bemenni! A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 9. cikke értelmében az épített környezethez való egyenlő hozzáférés biztosítása szintén kötelessége a tagállamoknak.
- ❖ Javasolják a kormányuk számára, hogy frissítsék az épített környezetre vonatkozó akadálymentesítési követelményeket, figyelembe véve az Irányelv, valamint az épített környezet akadálymentesítéséről szóló, [EN 17210 európai szabvány](#) erre vonatkozó javaslatait. Valószínű, hogy az országukban hatályban lévő törvények és szabályzatok jelenleg is figyelembe veszik a fogyatékossgal élő személyek részére történő akadálymentesítést, ez pedig jó lehetőség arra, hogy tovább emeljék ezek színvonalát.
- ❖ Magyarazzák el, hogy a szolgáltatásokat nyújtó mikrovállalkozások Irányelv által meghatározott akadálymentesítési követelmények alóli mentesítése esetén a szolgáltatók többsége továbbra is potenciális ügyfelek millióit zárhatja ki a szolgáltatásai igénybe vételéből az akadálymentesítés miatt. Emellett az Irányelv rugalmasságot irányoz elő a számukra arra az esetre, ha az akadálymentesítés aránytalan terhet ró rájuk (lásd lent).

¹⁸ Olyan 10 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozás, amely éves árbevétele nem haladja meg a 2 millió EUR-t vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t.

¹⁹ Az [európai kkv-król szóló 2016–2017. évi éves európai bizottsági jelentés](#) szerint a mikrovállalkozás messze a leggyakoribb vállalkozástípus a kis- és középvállalati (KKV) szektoron belül: az összes vállalkozás 93,0%-át, a nem pénzügyi vállalati szektoron belül pedig a KKV-k 93,2%-át teszik ki.

Ennélfogva a nemzeti jogszabályoknak a mikrovállalkozásokra is ki kellene terjedniük.

- ❖ Kérdezzék meg a kormányukat a mikrovállalkozások Irányelvnek való megfelelését célzó iránymutatások és eszközök kidolgozására vonatkozó terveikről, és ha van rá kapacitásuk, jelezzék, hogy szívesen segítenének ebben.

3. A termékekkel kereskedő gazdasági szereplők kötelezettségei

Az Irányelv hatálya a III. fejezet értelmében kiterjed a gyártókra (7. cikk), azok meghatalmazott képviselőire (8. cikk), az importőrökre (9. cikk), valamint a forgalmazókra (10. cikk). Ezeknek gondoskodniuk kell arról, hogy csak akadálymentesített termékek kerüljenek forgalomba hozatalra az EU-ban. A gyártóknak a IV. melléklet rendelkezéseivel összhangban megfelelőségértékelési eljárást kell lefolytatniuk ([lásd a 2.14. részt](#)), és a megfelelőség garanciájaként CE-jelöléssel kell ellátniuk a termékeket (7. cikk, (2) bekezdés).

Mielőtt bármilyen terméket behoznának az EU-ba, az importőröknek meg kell győződniük arról, hogy ez az értékelés megtörtént, és a termék el van látva a CE-jelöléssel (9. cikk, (2) bekezdés). A forgalmazóknak ellenőrizniük kell, hogy az általuk forgalmazott termék el van-e látva a CE-jelöléssel (10. cikk, (2) bekezdés).

Ha egy gazdasági szereplő bármely ponton azt észleli, hogy egy termék nem felel meg az Irányelv szerinti akadálymentesítési követelményeknek, akkor haladéktalanul korrekciós intézkedéseket kell tennie, vagy vissza kell vonnia a terméket a piacról. A gyártók (7. cikk, (8) bekezdés) és az importőrök (9. cikk, (8) bekezdés) kötelesek nyilvántartást vezetni azokról a termékekről, amelyek nem felelnek meg az Irányelvnek, és a nemzeti hatóság erre vonatkozó kérése esetén kötelesek azokról minden műszaki információt rendelkezésre bocsátani. A gyártók (7. cikk, (9) bekezdés), az importőrök (9. cikk, (9) bekezdés) és a forgalmazók (10. cikk, (6) bekezdés) kötelesek együttműködni a piacfelügyeleti hatóságokkal annak érdekében, hogy a termék megfeleljen az Irányelvnek.

A gyártók (7. cikk, (6) bekezdés) és az importőrök (9. cikk, (4) bekezdés) kötelesek egységes kapcsolattartási pontot kijelölni. A kapcsolattartási adatokat könnyen érthető nyelven kell elérhetővé tenniük a végfelhasználók és a piacfelügyeleti hatóságok részére.

A gyártók (7. cikk, (7) bekezdés), az importőrök (9. cikk, (5) bekezdés) és a forgalmazók (10. cikk, (2) bekezdés) kötelesek gondoskodni arról is, hogy a

végfelhasználók számára könnyen érthető nyelven megfogalmazott használati utasítás és biztonsági tájékoztató legyen mellékelve a termékhez.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Hangsúlyozzák a nemzeti jogalkotók felé, hogy az Irányelvnek meg nem felelő termékeknek a gyártók és importőrök által vezetett nyilvántartását nyilvánossá és akadálymentessé kell tenni, hogy a fogyatékossgal élő személyek szervezetei hatékonyan léphessenek fel ez ügyben.
- ❖ Figyeljenek arra, hogy lehetőleg egynél több mód álljon rendelkezésre a gyártók és importőrök által biztosított kapcsolattartási pontok elérésére (telefon, online, személyes), és ezek mindegyike legyen akadálymentesített.
- ❖ Bátorítsák a gyártókat arra, hogy alkalmazzák a [„Design for All - Accessibility following a Design for All approach in products, goods and services - Extending the range of users”](#) („Mindenki számára történő tervezés – A „mindenki számára történő tervezés” elvét követő akadálymentesítés a termékek, áruk és szolgáltatások vonatkozásában – A felhasználók körének kibővítése”) elnevezésű európai szabványt olyan termékek kifejlesztéséhez, amelyek akadálymentesítettek a felhasználók széles köre számára, ideértve a fogyatékossgal élő személyeket is.

4. A szolgáltatók kötelezettségei

A szolgáltatók kötelesek gondoskodni arról, hogy a szolgáltatásaikat az Irányelv akadálymentesítési követelményeinek (13. cikk, (1) bekezdés) megfelelő módon tervezzék meg és biztosítsák, és fejték ki, hogy a szolgáltatásaik miként felelnek meg ezeknek a követelményeknek. A tájékoztatásnak nyilvánosan elérhetőnek kell lennie írásbeli és szóbeli formában, olyan formában, amely a fogyatékossgal élő személyek számára is akadálymentes (13. cikk, (2) bekezdés).

A szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatásuk továbbra is megfeleljen az akadálymentesítési követelményeknek, akkor is, ha megváltoznak a szolgáltatás jellemzői vagy azok az akadálymentesítési követelmények, harmonizált szabványok vagy műszaki előírások, amelyeknek meg kell felelniük (13. cikk, (3) bekezdés).

Emellett korrekciós intézkedéseket is haladéktalanul meg kell hozniuk, ha nem felelnek meg az Irányelv akadálymentesítési kötelezettségeinek, továbbá tájékoztatniuk kell a nemzeti hatóságokat ezzel kapcsolatban, és együtt kell működniük azokkal (13. cikk, (4)–(5) bekezdés).

Mindazonáltal az egyéb gazdasági szereplőktől eltérően a szolgáltatók sem kijelölt kapcsolattartási pontot nem kötelesek fenntartani, sem az akadálymentesítetlen szolgáltatásokról, illetve a szolgáltatások nyújtásához használt akadálymentesítetlen termékekről nem kötelesek nyilvántartást vezetni.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Hangsúlyozzák a kormányuk felé, hogy a szolgáltatóknak nyilvántartást kellene vezetniük az akadálymentesítetlen szolgáltatásokról, valamint a szolgáltatások nyújtásához használt akadálymentesítetlen termékekről. E nyilvántartásnak nyilvánosnak kell lennie, és rendelkezésre kell állnia akadálymentesített formában. Ezeknek az információknak a rendelkezésre állása elősegíti a fogyatékossgal élő személyek szervezeteinek bevonódását, valamint az Irányelv hatásainak és a szükséges változtatásoknak a jobb értékelését az Európai Bizottság általi felülvizsgálat során.
- ❖ Kérjék meg a jogalkotókat, hogy kötelezzék a szolgáltatókat arra, hogy több, a fogyatékossgal élő személyek számára akadálymentesített csatornán (pl. telefon, online, személyes) is tartsanak fenn kapcsolattartási pontot.
- ❖ Bátorítsák a szolgáltatókat arra, hogy alkalmazzák a [„Design for All - Accessibility following a Design for All approach in products, goods and services - Extending the range of users”](#) („Mindenki számára történő tervezés – A „mindenki számára történő tervezés” elvét követő akadálymentesítés a termékek, áruk és szolgáltatások vonatkozásában – A felhasználók körének kibővítése”) elnevezésű európai szabványt, amely segít nekik olyan szolgáltatásokat kifejleszteni és nyújtani, amelyek akadálymentesítettek a felhasználók széles köre számára, ideértve a fogyatékossgal élő személyeket is.

5. A 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkezett segélyhívások megválaszolásával kapcsolatos kötelezettségek

Az Irányelv kötelezi az uniós országokat, hogy biztosítsák, hogy a 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkezett segélyhívásoknak az illetékes segélyszolgálati állomás általi megválaszolása megfeleljen az Irányelv I. mellékletének V. szakaszában ([lásd a 2.14. pontot](#)) felsorolt konkrét akadálymentesítési követelményeknek (4. cikk, (8) bekezdés). A gyakorlatban a segélyszolgálati állomásoknak lehetővé kell tenniük az olyan beszélgetés lebonyolítását, amely magában foglalja a szinkronizált hangot és szöveget

(beleértve a valós idejű szöveget is), vagy – videó biztosítása esetén – a szinkronizált hangot, szöveget (beleértve a valós idejű szöveget is) és videót is magába foglaló teljes beszélgetést.

Ennek érdekében a kijelölt segélyszolgálati állomás által használt távközlési technológiákat és eszközöket IP (internetprotokoll) hálózatokon alapuló technológiákkal kell továbbfejleszteni. A segélyszolgálati állomásokat fel kell szerelni a legkorszerűbb kommunikációs eszközökkel, amelyek lehetővé teszik a fogyatékossgal élő személyek számára az akadálymentes kommunikációt, azaz képesnek kell lenniük valós idejű szöveg vagy teljes beszélgetés keretében válaszolni a hívásokra.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Emlékeztessék a kormányukat arra, hogy az [Európai Elektronikus Hírközlési Kódex](#) értelmében kötelesek biztosítani, hogy mindenkinek – beleértve a fogyatékossgal élő személyeket is – joga legyen a 112-es egységes európai segélyhívó számra és az adott országban meghatározott bármely más országos segélyhívó számra leadott ingyenes segélyhívás útján hozzáférni a vészhelyzeti szolgáltatásokhoz.
- ❖ Ösztönözzék, hogy az országuk a 112-es egységes európai segélyhívó számra beérkező segélyhívások megválaszolására vonatkozó akadálymentesítési követelményeket kiterjessze az országos segélyhívó számokra is.
- ❖ Magyarázzák el a kormányuk számára, hogy a segélyszolgálati állomások által aktuálisan használt távközlési technológiákat ki kell egészíteni az IP (internetprotokoll) hálózatokon alapuló technológiákkal, amelyek sokkal akadálymentesebbek és hatékonyabbak a vészhelyzetek kezelésére (pl. lehetővé teszik a hívó féltől érkező szövegek, videó és helyadatok fogadását, ami segít optimalizálni a válaszadást).
- ❖ Hívják fel a kormányt arra, hogy határozzanak meg világos, ütemtervet és rövidebb határidőket tartalmazó terveket a segélyhívásokra vonatkozó akadálymentesítési követelmények bevezetésére, valamint az internetprotokollra való átállásra, tekintettel arra, hogy ez vészhelyzeti kérdés.
- ❖ Magyarázzák el a kormányuknak, hogy egyre elterjedtebbek az olyan innovatív megoldások, mint a 112-es mobilalkalmazások és közösségi hálózatok, de ezek integrációja a meglévő informatikai rendszerekbe nehéz és költséges. Emellett az Irányelv és az Elektronikus Hírközlési Kódex egyik fő célja

biztosítani az átjárhatóságot az EU-n belül, hogy a fogyatékossgal élő személyek valós idejű szöveg vagy teljes beszélgetés útján érthessék el a 112-es segélyhívót, ugyanúgy, ahogy ma hanghívással tehetjük ugyanezt.

- ❖ A segélyhívások akadálymentesítésével kapcsolatosan további tanácsokat az [EFF-nek az Európai Elektronikus Hírközlési Kódexszel \(EEHK\) kapcsolatos kéréseiben](#) talál (lásd különösen az EEHK eszköztár 2.12. részét).

6. Alapvető módosulás és aránytalan teher

A gazdasági szereplők mentességet élveznek az akadálymentesítési követelmények alól, ha azok az általuk biztosított termék vagy szolgáltatás alapvető jellegének alapvető módosulását okoznák (14. cikk, (1) bekezdés, a) pont), vagy a megfelelés aránytalan terhet róna rájuk (14. cikk, (1) bekezdés, b) pont). Ezt önértékelés útján (14. cikk, (2) bekezdés), az Irányelv VI. mellékletében foglaltak szerint kell bizonyítaniuk, és a piaci hatóságok kérésére a rendelkezésükre kell bocsátaniuk ezeket az információkat (14. cikk, (3) bekezdés).

A termékekkel kereskedő mikrovállalkozásoknak csak akkor kell elvégezniük ezt az önértékelést, ha a piacfelügyeleti hatóság erre konkrétan felszólítja őket (14. cikk, (4) bekezdés).

Az akadálymentesítés fejlesztésére szánt külső finanszírozás esetén a gazdasági szereplők nem hivatkozhatnak az „aránytalan teherre” (14. cikk, (6) bekezdés).

Ezenfelül a Bizottság elfogadhat olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktust, amely tovább konkretizálja a felmentésre vonatkozó értékelési kritériumokat. Ennek során figyelembe veszi a fogyatékossgal élő személyek és a funkcióképességükben korlátozott személyek részére biztosított potenciális előnyöket, mely utóbbi egy jóval nagyobb csoport, és pontosabban tükrözi azoknak a körét, akik számára hasznos lenne az akadálymentesítés, mint pl. az idős személyek (14. cikk, (7) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Igyekezzenek elérni a nemzeti hatóságoknál, hogy a gazdasági szereplők által lefolytatott értékelések legyenek nyilvánosan elérhetőek és akadálymentesítettek a fogyatékossgal élő személyek számára. Ez hasznos lesz mind a nyomon követéshez, mind a jelentéstételhez, valamint az Irányelv Európai Bizottság általi felülvizsgálatához.

- ❖ Emlékeztessék a nemzeti jogalkotót, hogy a Fogytékossággal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó ENSZ-Bizottság az akadálymentesítésre vonatkozó, 2. sz. általános megjegyzésében (2014) nem értett egyet az akadálymentesítéssel kapcsolatos aránytalan teher fogalmával. E szerint: „az akadálymentesítés bevezetésére való kötelezettség feltétlen.”²⁰
- ❖ Emeljék ki, hogy az uniós belső piacra vonatkozó egyéb jogszabályokban nem gyakoriak a hasonló kivételek. Ennek megfelelően a nemzeti jogszabályoknak vagy teljesen törölniük kell ezt a cikket, vagy nagyon körültekintően és szűken kell meghatározniuk azokat a feltételeket, amelyek alapján a felmentés az Irányelv VI. mellékletének megfelelően megadható.
- ❖ Igyekezzenek elérni, hogy hatékony intézkedéseket alkalmazzanak annak elkerülése érdekében, hogy a gazdasági szereplők az Irányelvnek való megfelelés megkerülése érdekében visszaélészerűen hivatkozzanak az „aránytalan teherre” és az „alapvető módosulásra” vonatkozó klauzulákra.

7. A termékek piacfelügyelete és az uniós védintézkedési eljárás

A piacfelügyeleti hatóságok feladata, hogy biztosítsák az Irányelv hatékony alkalmazását. Az uniós tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy ezek a hatóságok rendelkezzenek a feladataik megfelelő teljesítéséhez szükséges hatáskörökkel, erőforrásokkal és ismeretekkel.²¹

Ezek a hatóságok ellenőrzik, hogy a gazdasági szereplők megfelelnek-e az Irányelvnek, és az „aránytalan teher” vagy „alapvető módosulás” klauzulákra hivatkozó szereplők megfelelően lefolytatták-e a vonatkozó értékeléseket (19. cikk, (2) bekezdés). A piacfelügyeleti hatóságok által az „aránytalan teherrel” és „alapvető módosulással” kapcsolatos megfelelés és értékelések tekintetében őrzött információkat kérés esetén akadálymentesített formában a fogyasztók rendelkezésére kell bocsátani. Mindazonáltal egyes esetekben, mint pl. ha ez üzleti titkok vagy személyes adatok védelméhez szükséges²², az információk kiadása megtagadható a fogyasztó felé (19. cikk, (3) bekezdés).

Nemmegfelelés esetén a piacfelügyeleti hatóságok felhívják az adott gazdasági szereplőt, hogy tegyen megfelelő korrekciós lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a termék megfeleljen az Irányelv akadálymentesítési követelményeinek. Ha ez elmarad, akkor kötelezik a piaci szereplőt, hogy vonja ki a

²⁰ Lásd a 9. cikkel kapcsolatos [2. sz. általános megjegyzés \(2014\) 25. pontját: \(Akadálymentesítés\)](#).

²¹ [A 765/2008/EK rendelet](#) 18. cikkének (3) bekezdése

²² Lásd a [765/2008/EK rendelet](#) 19. cikkének (5) bekezdését

terméket a piacról (20. cikk, (1) bekezdés). Amikor valamelyik uniós tagállam az akadálymentesítés miatt elrendeli egy termék bevonását az uniós piacról, ugyanezt a többi ország is köteles megtenni (21. cikk, (2) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Vitassák meg a nemzeti jogalkotókkal, hogy melyik közszerv fogja magára venni a piacfelügyeleti hatóság szerepét az Irányelv tekintetében.
- ❖ Vitassák meg azt is, hogy a kormányzat hogyan fogja biztosítani, hogy a piacfelügyeleti hatóságok megfelelő finanszírozással, személyzettel és képzéssel rendelkezzenek a munkájuk magas színvonalú elvégzéséhez.
- ❖ Ajánlják fel a szakértelmüket a nemzeti hatóságoknak, és kérik a következőket:
 - Alapesetben álljanak rendelkezésre nyilvános és akadálymentesített információk a gazdasági szereplők Irányelvnek való megfeleléséről, illetve bármilyen, a mentesítésre vonatkozó értékelésről. Hívják fel a figyelmet arra, hogy ha ezeknek az információknak a megadását a titoktartásra hivatkozva megtagadják, az akadályozza az átláthatóságot és a fogyatékossgal élő végfelhasználóknak a nyomon követési és jelentéstételi folyamatokba való bevonódását, miközben az erre való jogukat az Irányelv is elismeri.
 - A jogérvényesítési eljárások legyenek akadálymentesítettek.
- ❖ Javasolják egy, a fogyasztók biztonságának területén kialakított [RAPEX](#)-hez²³ hasonló nyilvános adatbázis bevezetését, amely áttekintést adna az Irányelvnek meg nem felelő termékekről.

8. A szolgáltatások megfelelése

A tagállamoknak ki kell jelölniük egy speciális hatóságot, amely:

- a) Ellenőrzi, hogy a szolgáltatások megfelelnek-e az Irányelv akadálymentesítési követelményeinek, valamint ellenőrzi a szolgáltatók által annak érdekében végzett értékeléseket, hogy kivonhassák magukat e követelmények alól
- b) Kivizsgálja a nemmegfelelőségre vonatkozó panaszokat és bejelentéseket
- c) Gondoskodik arról, hogy a szolgáltatók megtegyék az Irányelvnek való megfeleléshez szükséges korrekciós intézkedéseket (23. cikk, (2) bekezdés).

²³ Ez az Európai Bizottság weboldala, és az EFF nem tudja garantálni a tartalmainak akadálymentesítettségét.

A tagállamok kötelesek gondoskodni a nyilvánosságnak a kijelölt hatóságok létezéséről, szerepköréről, munkájáról és döntéseiről való tájékoztatásáról. Ezeket az információkat alapesetben nem kell akadálymentesíteni, csak kérés esetén.

A nemzeti kormányoknak periodikusan frissíteniük kell a fenti feladatok elvégzésére vonatkozó eljárásokat (23. cikk, (1) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

❖ Kérjük a nemzeti jogalkotóktól a következőket:

- Világosabb ütemtervek és módszerek a szolgáltatások megfelelőségének ellenőrzésére. Ez azt jelenti, hogy tisztázni kell a „periodikus” frissítés pontos jelentését is.
- Konzultáció a fogyatékossgal élő személyek szervezeteivel minden alkalommal, amikor szükségessé válik az eljárások frissítése
- A hatóságok alapszabály szerint biztosítsanak akadálymentesített kapcsolattartási és egyéb információkat, hogy a fogyatékossgal élő személyek szervezetei hatékonyan együttműködhessenek velük
- Akadálymentesített, könnyen fellelhető és egyszerű panasztételi eljárások.

9. Más uniós jogi aktusok akadálymentesítési követelményei

Az Irányelv akadálymentesítési követelményei kötelezőek az Irányelv hatálya alá tartozó azon termékekre és szolgáltatásokra nézve is, amelyeket az állami hatóságok szereznek be természetes személyek – akár a nagyközönség, akár az ajánlatkérő szerv alkalmazottai – általi felhasználásra (24. cikk, (1) bekezdés).²⁴ Ha például egy közigazgatási szerv új számítógépeket vásárol a személyzete számára, ezeknek a számítógépeknek meg kell felelniük az Irányelv szerinti követelményeknek.

Ezenfelül minden más, közbeszerzés útján beszerzett termék esetében az I. melléklet VI. szakaszában meghatározott akadálymentesítési követelmények a megfelelőség vélelmét is megalapozzák (24. cikk, (2) bekezdés), azaz ha a közjogi szervek belefoglalják ezeket a követelményeket valamely közbeszerzési szerződés műszaki előírásaiba, akkor tiszteletben tartják a rájuk a közbeszerzési irányelv és más uniós jogi aktusok (pl. az uniós forrásokra vonatkozó jogi aktusok) alapján érvényes akadálymentesítési követelményeket. Ha például egy közigazgatási szerv új, érintőképernyővel felszerelt nyomtatót szeretne vásárolni, akkor annak

²⁴ Lásd a [2014/24/EU irányelv](#) 42. cikkének (1) bekezdését, valamint a [2014/25/EU irányelv](#) 60. cikkének (1) bekezdését.

biztosítása érdekében, hogy az érintőképernyő akadálymentesített, alkalmazhatja a konkrétan erre az elemre (a felhasználói interfészre) nézve releváns akadálymentesítési követelményeket. A kulcs az I. melléklet VI. szakaszában meghatározott akadálymentesítési követelmények alkalmazása ([lásd a 2.14. részt](#)).

Az akadálymentesített termékek, szolgáltatások és infrastruktúra beszerzésére való kötelezettséget az EU közbeszerzési irányelve már jelenleg is tartalmazza.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Ösztönözzék, hogy az I. melléklet VI. szakasza legyen kötelező az adófizetők pénzéből közbeszerzés keretében beszerzett minden termék és szolgáltatás esetében.
- ❖ Próbálják elérni, hogy az Irányelv III. mellékletében az épített környezet tekintetében megfogalmazott akadálymentesítési követelmények legyenek kötelezők az épületek, infrastruktúra és közművek beszerzése során is.
- ❖ Próbálják elérni azt is, hogy a termékekre, szolgáltatásokra és épített környezetre vonatkozó említett akadálymentesítési követelmények az uniós források felhasználása során is legyenek kötelezők.
- ❖ Hangsúlyozzák, hogy mind a közbeszerzés, mind az uniós források felhasználása arra kötelezi a hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a fogyatékossgal élő személyek részére történő akadálymentesítést, és hogy az Irányelv segít a gyakorlatba ültetni ezt a kötelezettséget.

10. Érvényesítés

A tagállamoknak gondoskodniuk kell az Irányelv megfelelő alkalmazásáról azáltal, hogy lehetővé teszik a fogyasztók, közjogi szervek, magánegyesületek és más releváns szervezetek (pl. a fogyatékossgal élő személyek szervezetei) számára, hogy az Irányelv megsértése esetén bírósághoz (vagy más illetékes közigazgatási szervhez) forduljanak (29. cikk, (1)–(2) bekezdés). Ez mindazonáltal nem alkalmazandó a jogszabály közjogi szervek általi megsértése esetén (29. cikk, (3) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Kérjék a nemzeti jogalkotóktól a következőket:

- Egy tervet annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal élő személyek és az őket képviselő szervezetek bírósághoz vagy az illetékes közigazgatási szervhez fordulhassanak az ügyeikkel.
- A peres eljárások hozzáférhetetlenségének, magas pénzügyi terheinek és hosszú eljárási idejének mérséklését szolgáló támogatást.
- Olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a fogyatékossgal élő személyek kollektív pert is indíthassanak az Irányelv közjogi hatóságok általi megsértése esetén.

❖ Tervezzék meg előre a peres stratégiákat, mivel a fogyatékossgal élő személyek szervezetei az Irányelv értelmében jogosultak bíróság elé vinni azt a gazdasági szereplőt, aki megszegi e jogszabályt.

11. Szankciók

Az Irányelv szankciókat irányoz előre a gazdasági szereplők általi jogsértés esetére (30. cikk, (1) bekezdés). A szankció megfizetése mellett a gazdasági szereplőknek a problémát is orvosolniuk kell (30. cikk, (2) bekezdés). A szankció értékének meghatározásához figyelembe kell venni a megfelelés hiányának mértékét, beleértve annak súlyosságát is, a termék nem megfelelő egységeinek számát, valamint az érintett személyek számát (30. cikk, (4) bekezdés). A közbeszerzők ellen nem kerül sor szankcióra az Irányelv megszegése esetén (30. cikk, (5) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Kérjék a nemzeti jogalkotóktól, hogy a nemzeti jogszabályok:
 - Tisztázzák, milyen módszerrel kerül le mérésre a nemmegfelelés és annak következményei. Az érintett személyek száma nem elégséges kritérium: ha az akadálymentesítés hiánya akár csak egyetlen ember életére is jelentős hatást gyakorol, akkor komolynak kell tekinteni.
 - Azonosítsák a megfelelő jogérvényesítési szervet, valamint az általa alkalmazandó módszertant és eljárásokat
 - Biztosítsák azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik az Önök szervezetének közreműködését az értékelési szabályok meghozatalában (pl. az egyeztetési eljárások és dokumentumok akadálymentesítése), és garantálják az Önök szervezetének bevonását
 - Határozzanak meg szankciókat az Irányelv közjogi hatóságok általi megszegése esetére is.

- ❖ Tegyenek javaslatot a kormányuknak arra, hogy mire használják fel a szankciókból beszedett összegeket. Hozzáadhatók például az akadálymentesítés színvonalának javítását szolgáló állami pénzalapokhoz.

12. Átültetés és átmeneti intézkedések

Az Irányelvnek a nemzeti kormányok általi átültetésére és közzétételére rendelkezésre álló átállási időszakra vonatkozó rendelkezések rendkívül bonyolultak (31. cikk), és egyes termékek és szolgáltatások esetében aránytalanul hosszúak (32. cikk). Például: a szöveg szerint a 112-es egységes európai segélyhívó szám 2027-ig akadálymentesítetlen maradhat, a jegykiadó automaták pedig az üzembe állításuktól számított akár 20 évig is akadálymentesítetlenek maradhatnak.

A főbb határidőket a jelen eszköztár [1.2. része](#), valamint [az Irányelvre vonatkozó első elemzésünk](#) részletezi. Fontos észben tartani, hogy semmi sem állítja meg az országokat abban, hogy az Irányelvet a feltüntetett határidők előtt ültessék át és hajtsák végre. Ugyanez igaz a gazdasági szereplőkre. Már most is megtehetik, hogy a várható jogi kötelezettségre felkészülve idő előtt bevezetik azt.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Ahol lehetséges, próbáljanak korábbi határidőket kieszközölni.
- ❖ Magyarázzák el, hogy egyes területeken (pl. a jegykiadó automaták akadálymentesítése) a késedelem számos fogyatékossgal élő személy számára lecsökkenti az Irányelv lényegi hatását, és egyes esetekben (pl. az európai segélyhívó szám esetében) életeket tesz kockára.

13. Jelentés és felülvizsgálat

A Bizottság legkésőbb 2030. június 28-ig, és azt követően ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Irányelv alkalmazásáról (33. cikk, (1) bekezdés). A felülvizsgálat ki fog terjedni az Irányelv önkéntes jellegű részeire is (pl. az épített környezetre vonatkozó követelményekre), a kivételt lehetővé tevő részekre (pl. az aránytalan teherre és alapvető módosulásra vonatkozó rendelkezésekre), a közbeszerzés során történő alkalmazásra, valamint arra, hogy szükséges-e új termékeket és szolgáltatásokat bevenni a jogszabályba. A Bizottság az értékelés alapján dönthet úgy, hogy javaslatot tesz az Irányelv módosítására vonatkozó jogi intézkedésekre (33. cikk, (2) bekezdés). A tagállamoknak minden, e

jelentés megszövegezéséhez szükséges információt a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk (33. cikk, (3) bekezdés). E jelentés elkészítéséhez a fogyatékossgal élő személyek szervezetei is be lesznek vonva az egyeztetésekbe (33. cikk, (4) bekezdés).

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Vitassák meg a nemzeti hatóságaikkal, hogy mely szervek lesznek felelősek a nyomon követésért, és konkrétan hogyan fogják megtenni azt.
- ❖ Gyakorolják az arra való jogukat, hogy a nemzeti hatóságoknak a nyomon követési és jelentéstételi feladatok során egyeztetniük kell Önökkel, valamint be kell vonniuk Önöket. Ez biztosítja, hogy az országuk által a Bizottság rendelkezésére bocsátott információk tartalmazzák mindazokat a problémákat, amelyek az Önök országában a fogyatékossgal élő személyeket érintik.
- ❖ [Kérjék az európai parlamenti képviselőjüktől, hogy tegyen fel kérdéseket a Bizottságnak, és ha az országuk nem felel meg az Irányelvnek, akkor kezdeményezze kötelezettségszegési eljárás indítását.](#)
- ❖ [Jelezzék a Bizottság felé az országuk által az Irányelv végrehajtásával kapcsolatosan elkövetett kötelezettségszegést.](#) Ezt megtehetik közvetlenül [a Bizottság felé](#), vagy rajtunk keresztül is. Tájékoztassanak minket arról, ha a nemzeti szabályozó szerveik vagy a kormányuk bármilyen hibát követ el.

14. Mellékletek:

Az akadálymentesítési irányelv mellékletei alapvető fontosságúak az Irányelv végrehajtása szempontjából. Ha kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás az Irányelv értelmében akadálymentesítettnek számít-e, akkor a mellékletekből deríthető ki, hogy az adott termék vagy szolgáltatás megfelel-e azoknak. Az egyes mellékleteket részletesebben [az akadálymentesítési irányelvről készített elemzésünk](#) mutatja be, ezek:

- I. melléklet: Akadálymentességi követelmények.
 - I. szakasz – Általános akadálymentességi követelmények az irányelv hatálya alá tartozó valamennyi termékre vonatkozóan + az egyes termékek vonatkozásában.
 - II. szakasz – Egyéni használatú termékekre vonatkozó általános követelmények, kivéve az önkiszolgáló terminálokat és fizetési terminálokat.

- III. szakasz – Minden szolgáltatásra vonatkozó általános követelmények (kivéve a városi, elővárosi és regionális közlekedési szolgáltatásokat).
 - IV. szakasz – Az egyes szolgáltatásokra vonatkozó konkrét követelmények.
 - V. szakasz – A 112-es számra beérkező hívásoknak a telefonközpont általi fogadására és kezelésére vonatkozó konkrét követelmények.
 - VI. szakasz – A termékek és szolgáltatások általános akadálymentességi követelményei a közbeszerzési eljárások során, valamint az egyéb uniós akadálymentesítési rendelkezéseknek való megfelelés igazolásakor.
 - VII. szakasz – A funkcionális teljesítményre vonatkozó követelmények.²⁵
- II. melléklet: Nem kötelező jellegű példák az I. melléklet akadálymentességi követelményeinek teljesítésére.
 - III. melléklet: Nem kötelező példák az épített környezet tekintetében.
 - IV. melléklet: Eljárás a termékgyártók számára annak értékelésére és az arról való nyilatkozattételre, hogy megfelelnek-e az akadálymentesítési irányelvnek.
 - V. melléklet: A szolgáltatók által az akadálymentesítési irányelvnek való megfelelés igazolásához összegyűjtendő információk.
 - VI. melléklet: Az aránytalan teher alapján történő mentesítés megítélésére vonatkozó kritériumok.

Javaslat a fogyatékossgal élő személyek szervezetei részére

- ❖ Gondoskodjanak arról, hogy az akadálymentesítési követelményeket lefordítsák és a nemzeti jogi szabályozás részévé tegyék, és tegyenek javaslatokat ezekhez hasonló, de az Irányelv hatálya alá be nem került termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó követelményekre.
- ❖ Javasolhatnak az Irányelvben nem szereplő új követelményeket is (ha ezek még nem érvényesek az Önök országában), pl. az audiovizuális tartalomszolgáltatás minőségi standardjai tekintetében (feliratok a siketek és nagyothallók számára, jelnyelvi tolmácsolás, hangos feliratozás). Az Irányelv mindazonáltal nem szabályozza az akadálymentesített audiovizuális tartalmak mennyiségét, mivel

²⁵ Ezeket a kritériumokat akkor kell alkalmazni, ha az I. melléklet előző szakaszai szerinti akadálymentességi követelmények nem rendelkeznek a termék vagy szolgáltatás egy vagy több funkciójáról, vagy ha a kritériumok alkalmazása egyenértékű vagy még nagyobb mértékű akadálymentességet eredményezne a fogyatékossgal élő személyek számára. Ez különösen releváns az olyan innovatív termékek és szolgáltatások esetében, amelyek lehetséges, hogy nem kerültek be az akadálymentesítési irányelv hatálya alá (pl. otthoni virtuális asszisztensek, amelyek képesek egy számítógép vagy telefon feladatait ellátni).

ez az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv átültetésével van kapcsolatban.²⁶

- ❖ Amíg az összes ikt-terméknek és -szolgáltatásnak (ideértve az önkiszolgáló terminálokat is) az Irányelv követelményeinek való megfelelése igazolására vonatkozó harmonizált szabványok közzétételére várunk, javasolhatják a gazdasági szereplőknek, hogy kövessék az [ikt-termékek és -szolgáltatások akadálymentességi követelményeiről szóló EN 301 549 szabványt](#) (V3.1.1 verzió).
- ❖ Az épített környezet esetében az [épített környezet akadálymentességére és használhatóságára vonatkozó első európai szabvány \(prEN 17210\)](#) alkalmazható, amely a közeljövőben kerül majd közzétételre, és jóval részletesebb kritériumokat tartalmaz a külső és belső épített környezet akadálymentességére vonatkozóan. Számos ország rendelkezik egészen ambiciózus nemzeti szabványokkal is, ezért fontos ezekre is hivatkozni az Irányelven alapuló nemzeti szabályokban, és kötelezővé tenni az alkalmazásukat.
- ❖ Az e-könyvek esetében javasolhatják a kiadóknak, hogy kövessék az [ePub 3](#) iparági szabványt, mivel az már tartalmazza az akadálymentességi követelményeket.
- ❖ Az akadálymentes segélyhívásokat kezelő segélyszolgálati állomások esetében javasolhatják, hogy kezdjék meg a [„Next Generation 112”](#) bevezetését a valós idejű szöveg és teljes beszélgetés lehetőségének biztosítása érdekében.
- ❖ Javasolják a gazdasági szereplőknek a [„mindenki számára történő tervezés” elvét követő akadálymentesítésre vonatkozó EN 17161](#) európai szabvány alkalmazását, mivel ez elő fogja segíteni a jobb eredményeket az akadálymentesítés terén.

15. Más területek, ahol érdemes lehet javaslatokat tenniük

Az akadálymentesítési irányelv átültetése nyújtotta alkalmat kihasználhatják az akadálymentesítéssel kapcsolatos más szempontok képviselőire is. Például:

²⁶ További részletekért lásd az [audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvvel kapcsolatos EFF-eszköztárat \(word\)](#) | [\(pdf\)](#).

- ❖ Szorgalmazhatják a nemzeti szabályozói feladatkör keretében egy világos megbízással rendelkező független tanácsadó testület létrehozását, valamint a fogyatékossgal élő szakértők ebben való részvételének a finanszírozását.
- ❖ Növelhetik a tudatosságot azzal a ténnyel kapcsolatosan, hogy az Irányelv hozzá fog járulni az európai audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv és az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex megfelelő végrehajtásához, valamint az utasjogokkal és a vasutak akadálymentességével kapcsolatos uniós jogi szabályozás érvényesítésének előmozdításához, továbbá, hogy összhangban áll a webes akadálymentesítésről szóló irányelvvvel (ami azt jelenti, hogy a weboldalakra és mobilalkalmazásokra vonatkozó követelmények meg fogják egyezni az állami és a magánszektorban).

Záró megjegyzések

- ▶ **Cselekedjenek most!** Nagyon fontos, hogy a fogyatékossgal élő személyek nemzeti szinten működő szervezetei a lehető leghamarabb bekapcsolódjanak az átültetési folyamatba, és befolyást gyakoroljanak arra.
- ▶ **Növeljék a tudatosságot!** A fogyatékossgal élő személyek szervezeteinek tájékoztatniuk kell a tagjaikat, a fogyatékossgal élő személyeket, valamint a nagyközönséget erről az Irányelvről és arról, hogy mit várhatnak tőle, különösen, ha érdekképviselői lépéseket is terveznek a nemzeti kormányra való nyomásgyakorlás érdekében. Az Irányelv átültetését követően a fogyatékossgal élő személyek szervezeteinek tájékoztatniuk kell a fogyatékossgal élő személyeket, és bátorítaniuk kell őket arra, hogy használják ki a jogi szabályozás biztosította visszajelzési és panasztételi mechanizmusokat, amikor akadálymentesítetlen termékekkel és szolgáltatásokkal találkoznak.
- ▶ **Támogassák az iparági szereplőket!** Érdemes már most megkezdeni a párbeszédet a webfejlesztőkkel, a jegykiadó automaták gyártóival, és más magáncégekkel, valamint ezek képviselői szervezeteivel. Ezeknek a szereplőknek megfelelően érteniük kell a bevezetésre kerülő követelményeket, és az Irányelv megfelelő átültetését szükségessé tevő okokat is. Az iparági szereplőkkel való együttműködés kölcsönösen előnyös helyzetet teremthet.

Referenciadokumentumok

A. Jogi dokumentumok

- [Az Egyesült Nemzetek Szervezete egyezménye a fogyatékossgal élő személyek jogairól \(United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities – UN CRPD\)](#)
- [A Fogyatékossgal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó ENSZ-Bizottság 2. számú általános megjegyzése \(2014\) a CRPD 9. cikkével \(Akadálymentesítés\) kapcsolatosan \(General comment No. 2 \(2014\) of Committee on the Rights of Persons with Disabilities on Article 9: Accessibility of UN CRPD\)](#)
- **Európai akadálymentesítési irányelv:** [Az Európai Parlament és a Tanács \(EU\) 2019/882 irányelve](#) (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről
- **Közbeszerzési irányelv:** [Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve](#) (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
- **A vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási közbeszerzésekre vonatkozó irányelv:** [Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve](#) (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg)
- **Európai Elektronikus Hírközlési Kódex:** [Az Európai Parlament és a Tanács \(EU\) 2018/1972 irányelve](#) (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (átdolgozás) (EGT-vonatkozású szöveg)
- **Európai audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv:** [Az Európai Parlament és a Tanács \(EU\) 2018/1808 irányelve](#) (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról

B. Szabványok és iránymutatások²⁷

- [Draft European Standard on accessibility and usability of the built environment \(prEN 17210\)](#) („Európai szabványtervezet az épített környezet akadálymentességéről és használhatóságáról”)

²⁷ Kérjük, vegyék figyelembe, hogy az ebben a szakaszban felsorolt szabványok és iránymutatások elsősorban jelzésértékűek. Az Irányelvnek való megfelelés igazolásához és annak célkitűzéseinek megvalósításához a közeljövőben az Irányelvvel kapcsolatosan elfogadásra kerülő harmonizált szabványokat és műszaki előírásokat kell alkalmazni.

- [Design for All - Accessibility following a Design for All approach in products, goods and services - Extending the range of users \(EN 17161:2019\)](#) („Mindenkire számára történő tervezés – A „mindenkire számára történő tervezés” elvét követő akadálymentesítés a termékek, áruk és szolgáltatások vonatkozásában – A felhasználók körének kibővítése”)
- [\(Harmonised\) European Standard on Accessibility requirements for ICT products and services \(EN 301 549 V3.1.1 \(2019-11\)\)](#) („Az ikt-termékekre és -szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről szóló harmonizált európai szabvány”)
- [ISO/IEC TS 20071-21:2015 Information technology - User interface component accessibility - Part 21: Guidance on audio descriptions](#) („Információtechnológia – A felhasználói felületek alkotóelemeinek akadálymentessége – 21. rész: Iránymutatás a hangzó kísérszöveghez”)
- [ISO/IEC 20071-23:2018 Information technology - User interface component accessibility - Part 23: Visual presentation of audio information \(including captions and subtitles\)](#) („Informatikai technológia – A felhasználói felületek alkotóelemeinek akadálymentessége – 23. rész: A hangos információk vizuális prezentációja (beleértve a képaláírásokat és feliratokat is”)
- [ISO/IEC TS 20071-25:2017 Information technology - User interface component accessibility - Part 25: Guidance on the audio presentation of text in videos, including captions, subtitles and other on-screen text.](#)²⁸ „Információtechnológia – A felhasználói felületek alkotóelemeinek akadálymentessége – 25. rész: Iránymutatás a videókban szereplő szövegek hangos előadásához, beleértve a képaláírásokat, feliratokat és a képernyőn megjelenő más szövegeket is”)
- [EPUB 3 akadálymentességi iránymutatás](#)
- [Ír nemzeti informatikai akadálymentességi iránymutatás](#)

C. Hasznos kapcsolattartó felek

- [Európai Bizottság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága \(European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion\)](#)
- [Az Európai Fogyasztóvédelmi Szervezet \(European Consumer Organisation\) tagszervezetének kapcsolattartója](#)
- [Az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek európai hálózata \(European Network of Equality Bodies\)](#)
- [A nemzeti emberi jogi intézmények európai hálózata \(European Network of National Human Rights Institutions; ENNHRI\)](#)

²⁸ A tévés könnyen olvasható feliratokra és jelnyelvi tolmácsolásra vonatkozó hasonló szabványok közzététele folyamatban van.

Köszönetnyilvánítás

Az EFF szeretné megköszönni az EFF információs és kommunikációs technológiákkal, közlekedéssel és az épített környezettel foglalkozó e-mailes szakértői csapatai által az eszköztár összeállításához biztosított támogatást.

Az EFF titkárságának kapcsolattartói:

Mher Hakobyan, az EFF akadálymentesítési tisztviselője

E-mail: mher.hakobyan@edf-feph.org

Alejandro Moledo, az EFF szakpolitikai koordinátora

E-mail: alejandro.moledo@edf-feph.org

Marie Denninghaus, az EFF szakpolitikai koordinátora

E-mail: marie.denninghaus@edf-feph.org

Ha bármilyen nehézsége adódna a dokumentációhoz való hozzáféréssel kapcsolatban, kérjük, vegye fel a kapcsolatot az EFF titkárságával. (E-mail: info@edf-feph.org).